

LIJE'E SAN PEDRO AL TE'A LINIË'EPOLA' LAPIMAYE

1 Iya' ninPedro, nin'apóstol, epaluc Jesucristo. Canonilhuo' imanc' ixanuc' ÆanDios, imanc' pe aimołmana' łolamats', joupa olaca'nepołtsi. Imanc' nołmana' łamats' Ponto, jouc'a nołmana' łamats' Galacia, jouc'a nołmana' łamats' Capadocia, jouc'a nołmana' łamats' Asia, jouc'a nołmana' łamats' Bitinia, canonilhuo' quini'elhuo'.

²Li'ipa lipangopa ÆanDios cał'Ailli' joupa ixina' lo'eya, joupa ixpic'epa i'huijf'epolhuo' imanc'. I'huijf'epolhuo' ti'itsolhuo' mane i'huexi ÆanDios. Tołta'a ti'ay cal Espíritu Santo. ÆanDios i'huijf'epolhuo' tolihuejcołe. I'huijf'epolhuo' ti'itsolhuo' limpio. Tołta'a ti'ay lijuats' lixcuajaipa Jesucristo jilpe lancruz.

Caxa'hue ÆanDios ti'hua titoc'itsolhuo', ti'hua tipac'e'etsolhuo' lołpicuejma'. Caxa'hue tołta'a tipaxnetsolhuo' juaiconapa.

³Ałs'najtsi'ile ÆanDios, enDios, i'Ailli' łalPoujna Jesucristo. Iłque ÆanDios juaiconapa ac'a lipicuejma', ałsimponga' ninc'icuanuc'la juaiconapa. Tołta'a lapi'iponga' al ts'e lałpitine. Tixoqui calata ał'huaicoyi Locuena Quitine,

jilpe aimijouya al ts'e lałpitine. ÆanDios joupa imaf'i'ina'pa Jesucristo, ipa'anapa pe lomana' limanapola'. Tołiya ałsina' ma' anuli ałmaf'i'ina'monga'.

⁴Jilpe tepi'itolhuo' coł'huexi pe aimiminscoya, pangay al c'a. Ma to mipa'a aimipaicoya. Iłque łoł'huexi ma ÆanDios i'hueca pu'hua lema'a. ⁵Tepi'innolhuo' imanc' noł'huaiyimpá ÆanDios. Ma moł'huaiyijnyi ÆanDios ti'elhuo' cuenna, icueya limane ti'eł'a' tołta'a. Tunł'u'e'molhuo'. ÆanDios joupa ixina' te ts'i'ic' malunł'u'eyaconga', joupa ilajmpa jahuay. Ticuaitsi lijoujma quitine ałmuc'i'monga'.

⁶Ma' moł'nujuaisyi ile lo'iyacolhuo' toluylaicoyi tixoqui cunlata. Aga itsiya ticuicomma tołtelcołe, tołtelcoyi ma mehuaiyinnilhuo' acueca', ile lołtelcopa aimicołya. Ticuaitsi Lijoujma Quitine tołsim'me joupa uyaipa. ⁷Ja'ni tehuaiyinnilhuo', ilta'a lo'ipolhuo' ti'onłcospa to lo'ipa al 'oro. Iłe al 'oro tixhuicoyi ma le'a fa'a li'a łamats'. Tama aimicołya nulemma, tehuaiyinni, tuyaijma łunga, jilpe tipi'e al xisca, tipanehuo mane al c'a 'oro. Iłe lał'huaiyijmpa, ÆanDios

aimi'onhicojma to al 'oro, xonca ipitali, aimijouya ni Locuena Quitine. Tijoula' lahuaiyintsonga' ałmuj'me ma' alinca al'huaiyijnyi ŁanDios. Ticuaiyunni Jesucristo ŁanDios ałmi'monga': "On'łepá al c'a". Limetsaico'monga' joupa i'epa pangay c'a lałpicuejma', limetsaico'monga' ixanuc', lapenuftonga' nulemma.

⁸Imanc' tama aicolahuelonge Jesucristo, ton'łeyi capic'a. Jouc'a itsiya litine tama aimolahuelojnyi, toł'huaiyijnyi. Tołta'a łınca tixojma cunlata, ni aimi'iya moluya'ayacu te ts'i'ic' lołpinoxjma cata. Iłe lo'onłocspa to jipu'hua lema'a liłpinoxjma cata. ⁹Tołta'a ma' itsiya tipammaispa loł'huaiyijmpa, ŁanDios tunłu'elhuo'.

¹⁰Cacua: "ŁanDios tunłu'elhuo'". Lam profeta nomana' luyaiapa quitine inesco'me ŁanDios lotoc'iyacolhuo', lopaxneyacolhuo' imanc'. Ipo'no'me cuenna, ehue'me, ti'hua ehue'me, ¹¹ticuec'ełe limipola' i'Espřitu Cristo nopa'a jilpe liłpicuejma'. Iłque cal Espřitu u'i'mola' titelco'ma cal Cristo, tijoula' acueca' al c'a tuyaicota. Iłne lam profeta ipo'no'me cuenna iłe lu'ipola', tixhuej'meyi, tehueyi, ticuayi: "¿Te quitine ti'ima? ¿Te co'ya mi'ya tołta'a?" ¹²Li'Espřitu Cristo jouc'a imuc'ipola' ti'ila' iłiya linescopa aimimajnyacu iłniya lam profeta. I'ipa quilłsina' ma' imanc' tołcuc'e'eme acujmaica iłe lataiqui', a'i iłniya. Iłne lam profeta lipalaicopa małe lataiqui' loya'apa iłe al c'a lixpice'epa ŁanDios, iłe Lataiqui' joupa uya'ampá pe lołmana'. Iłne nu'ipolhuo' tołta'a

lepi'ipola' liłmane cal Espřitu Santo łummempa lema'a. Lapaluc' quema'a iłsina' juaiconapa acueca' iłe lataiqui'. Ticuayi: "Iłlanc' jouc'a coła' alcuec'ełe".

¹³Tołiya, imanc' ja'ni joupa olapenufpá Lataiqui', tołpo'nołe nulemma lołpicuejma' tołcuxetsołtsi al c'a. Itine itine toł'nujuaisle lo'iyacolhuo' litine ticuaicoconno timuj'moxi Jesucristo. Iłe litine łınca tołsinguf'me acueca' juaiconapa lipaxnepolhuo' ŁanDios.

¹⁴Itsiya imanc' tolıhuejcoyi coł'Aillı' ŁanDios, tołiya aimi'icona'me lołejma' to li'ipa. Iłniya łitiné imanc' aimolimetsaicoyi ŁanDios, tolıhuejyi ma lołjanajpa cołtuca'.

¹⁵Cal Paxi ŁanDios joupa ijoc'ipolhuo' tolıhuejle. Iłque pangay c'a lipicuejma', lo'epa. Ti'ila' lonłejma' to iłque li'ejma'. Ton'łełe ma le'a al c'a. ¹⁶Al Paxi Linilıngiya ticua: "Iya' NanDios, NinPaxi. Ca'ay ma le'a al c'a. Imanc' jouc'a ton'łełe al c'a."

¹⁷Imanc' mołpalaic'oyi ŁanDios ja'ni tołmiłe: "Mai'Aillı", tołpo'nołe cuenna. Iłque ma' anuli tixinnila' lan xanuc', ja'ni ts'ił'hueca ja'ni ailopa'a quił'hueca. ŁanDios aJuez. Tixina te ts'i'ic' li'epa lan xanuc', tołta'a titel'mi'mola' o aimitel'miyacola'. Imanc' tołspaic'ełe. Ma mołmana' fa'a li'a łamats' tolıhuejcołe.

¹⁸Imanc' joupa ołsina' te li'ipa litine li'najtsempa lołjunac'. Jilpe litine ton'łeyi nixpiya. Toluyalaicoyi lapajnya ton'łeyi ma to mi'eyi lonł'aillı, tolıhuejyi lomuc'impolhuo'. Li'najtsempa lołjunac' licumpa a'i lopa'a fa'a li'a łamats'. Aiquicuc'

tomí aplata, ni a'oro. ¹⁹I'najtsecopa ma lijuats' Cristo, iłque to'onłcospa to łaca'hua moł pangay c'a, ailopa'a tintsí. He lajuats' xonca juaiconapa acueca' lipitali.

²⁰Ai'a tilajm'ma li'a łamats' ŁanDios ixpic'epa tołta'a lo'eya Cristo. Ti'hua ticołi, aici'ic'. Icuaitsa iłna'a łitiné lecu'i'impá lijoucola', ĩnca Cristo imujpoxi, icuaicoco'ma fa'a li'a łamats' tipaxnetsolhuo' ŁanDios. ²¹Cristo joupa epi'ipolhuo' lołpicuejma', tonł'eyi ĩnca li'epa ŁanDios ĩmaf'i'ınapa Cristo, ĩpa'anapa pe lomana' limanapola', ĩmetsaicopa li'epa, epenufnapa nulemma pu'hua lema'a. Tołta'a toł'huaiyijnyi ŁanDios, toł'huaicoyi tepenuftolhuo'.

²²Imanc' itsiya a'i colihuequi al xujc'a capicuejma', tolihuejcoyi al ĩnca Cataiqui', tołta'a joupa' i'ipa ac'a lołpicuejma', alimpio. Ti'i'ma tonł'e'mola' capic'a lołpimaye. Itsiya camilhuo': Ne'. Tonł'etsotłsi capic'a, toł'nujuaitsołtsi talay łolunxajma', a'i ma le'a ataiqui'. ²³Imanc', ŁanDios joupa epi'ipolhuo' al ts'e lołpitine, tocomma to ołmajnliconna. ĩta'a al ts'e lołpitine aimi'onłspa locuena lołpitine. He ti'hua tijou'ma. ĩta'a a'i, aimijouya. Tołta'a li'e'epolhuo' lolapenufpa litaiqui' ŁanDios. He imaf'i' cataiqui'. Aimi'iya miłonc'enyacu. ²⁴Tołta'a loya'apa al Paxi Liniłingiya, ticua:

Łan xanuc' ti'onłcospola' to ĩtamqui c'ec.

Tama juaiconapa ac'a i'huáquila', etejyołtsi, jahuay iłta'a ti'onłcospa to ĩpipa' ĩtamqui c'ec.

iTołsinłe! Joupa ijułpa ĩtamqui c'ec, ĩpipa' ecangemma nulemma.

²⁵Litaiqui' łatPoujna a'i tołta'a lo'iya, iłque litaiqui' aimecangemma.

Małe lataiqui' u'impolhuo' imanc', ĩłe lataiqui' loya'apa al c'a lixp'ic'epa ŁanDios.

2 Ja'ni tipa'a al ts'e lołpitine jouca ti'ıla' al ts'e lołpicuejma'. Aimoł'econa'mołtsi lixcay. Aimołfel'miconam'oltsi. Tolihuejcołe, aimoł'e'e'mołtsi le'a, aimoł'econa'mołtsi laic', aimołnescona'mołtsi. ²Imanc' joupa ołmajnliconna, ti'onłcospolhuo' to lan ts'e capiłmi. Toł'łe cołpic'a lołłeche, pangay al c'a leche. Tites'mi'molhuo', ti'ıla' quipujfxi al ts'e lołpitine. Tołta'a tunłul'molhuo'. (Iya' laifnescopa "lołłeche", canescojma litaiqui' ŁanDios.) ³ĩnca tołta'a tonł'e'me ja'ni joupa ołsingufpá te ts'i'ic' łatPoujna, iłque pangay c'a.

⁴Ti'hua toli—loc'olai'me pe łecu'i'impá "ĩmaf'i' Capic". Łan xanuc' ĩnca iximpá to ninaitsi capic, etets'ipá. ŁanDios ituca' iximpa. ĩłque i'huif'epa, imetsaicopa xonca ac'a. ⁵Imanc' jouca ti'onłcospolhuo' to lapiç', ĩne ts'ıłmaf'i'. Ja'ni toli—loc'olai'me łatPoujna, ŁanDios tipo'no'molhuo' anuli anuli pe latentcocoya, ti'i'molhuo' epic', tixhuico'molhuo' tilanc'eco'ma lejut'ł, ĩłe lixoute'. Tixim'molhuo' to e'aillı ŁanDios. To e'aillı tipa'a lołtsufcoya ŁanDios. Tołpo'no'me lołpicuejma' tołcu'mołtsi. ŁanDios timetsaicolhuo' toł'huaiyijnyi Jesucristo, tołta'a tetentcoco'ma

lołtsufcopołtsi, tepenuf'molhuo'. ⁶Al Paxi Liniñingiya tuya'e' ÆanDios lonescopa itque Æapic, ticua:

iTołsint! Jiłpe liłya' Sion
cafa'ma anulij cal Cueca'
Capic, itque łopo'nof'inyacu
łaitał.

Itque łapic ma' iya' ai'huij'epa,
caxina juaiconapa ac'a, xonca
acueca' lipitali.

Pe no'huaiyijmpá itque
łacui'impá Æapic, małniya
aimixinyacu calaic'ata,
aiminesyacu: “ÆanDios
ałfel'mipa”.

⁷Ja'ni toł'huaiyijnyi Cristo, “... itque łacui'impá Æapic”, ÆanDios timetsaicotolhuo'. Locuenaye lan xanuc' ituca' lo'iyacola'. Itne pe aimihuejcoyi, tixinyi Cristo to “... łapic łetets'ipa nolanc'epá lajut'ł”. Jouc'a tixim'me joupá i'ipa łapic xonca łaicuicoya. Itque “... łapic xonca tilanc'e łaitał, aimecangeya lajut'ł”. ⁸Jouc'a tixinguf'me to “... łapic łoc'ui'eyacola' lan xanuc’”. Jiłque cal cueca' capic tixcai'e'mola'. Aimihuejcoyi Lataiqui', tohiya tixcai'e'mola'. Joupá ixpic'epa ÆanDios ite loyalaicoyacu.

⁹Imanc' ÆanDios joupá i'huij'epolhuo', i'epolhuo' e'aillí, anuli tołcuxeta. Tixinnilhuo' to anuli al nación apaxi, ma' i'huexi. I'e'epolhuo' ma' ixanuc'. Tołta'a li'e'ecopolhuo' toluya'ate, tołmujtsotłtsi te ts'i'ic' al c'a lipicuejma', li'ejma' ÆanDios.

Małque ÆanDios ijoc'ipolhuo' mipa'a pangay muf lołpicuejma'. Itque epalc'o', ulif'epolhuo' lołpicuejma'. Ołsimpá juaiconapa ac'a ite lepalc'o'. ¹⁰Li'ipa, imanc'

a'i quixanuc' ÆanDios, itsiya ma' ixanuc'. Li'ipa, ÆanDios ixtuc'opolhuo', itsiya a'i. Joupá iximpolhuo' unc'icuanuc'la, itoc'ipolhuo', ipaxnepolhuo'.

¹¹Maicunc'aipimaye, caxa'huelhuo', cu'ilhuo': Aimolihuej'me lafane colpicuejma'. Itne ma tipa'nelhuo', tijoułta' aimolihuejyacu ÆanDios. Toł'nujuaisle: Ma le'a toluyalaicoyi jifa'a li'a łamats', aimicołyacolhuo'. ¹²Tołmana' petsi lan xanuc' aimimetsaicoyi ÆanDios. Ma molihuejcoyi ÆanDios tinescolhuo' a'ijc'a. Camilhuo': Ti'ila' mane ac'a loł'ejma', ma latentłcocoja. Tołta'a tehuelojm'molhuo' monł'eyi al c'a. Tijoułta' ticuaitłsi litine timujxoxi jiłpiya ÆanDios, itne timetsaico'me ma' anDios.

¹³Ma' moł'nujuaisyi łatPoujna tolihuejcołsola' lincuxepá, itne nomana' fa'a li'a łamats'. Ja'ni cal rey, itque xonca cal cuecaj quincuxepa, ¹⁴ja'ni pe lifajpola' cal rey, tolihuejcołsola'. Itniya łommepola' titeł'mintsola' petsi no'epá lixcay, jouc'a tixoc'innila' quileta petsi no'epá al c'a. ¹⁵Camilhuo': Tolihuejcołsola' lincuxepá. Tołta'a tonł'e'me lipic'a ÆanDios, tonł'e'me ma le'a al c'a, toł-ch'ixc'e'mola' lan tonno petsi aiquiłcueca.

¹⁶Tama imanc' a'i quih'huexi loł'as xanuc' nomana' fa'a li'a łamats', aimolnes'me: “Ailopa'a nałcuxeya, ca'e'ma nixpiya”. Ai. Xonca tolihuejco'me ÆanDios locuxe'epolhuo'. Ma' itque ołPoujna. ¹⁷Jahuay ts'iłpenic' tolimetsaicotsola'. Nij naitłsi colatets'iyacu. Ti'hua monł'e'ela'

capic'a lapimaye, ti'hua
tulummoc'ote ÆanDios, ti'hua
tolihuejco'e cal rey.

¹⁸Imanc' unc'imozó: Tolihuejco'me
locuxe'epolhuo' lołpoujnalá.

Tolihuejco'sola' jahuay iñiya. Ja'ni
lan c'a xanuc' petsi aimixtuleyacu,
ja'ni a'ijc'a liłpicuejma', ma' anuli
tolihuejco'sola'. ¹⁹Ma molihuejcoyi
ÆanDios, ja'ni tołtełcoyi tama
ailopa'a conł'epa, ti'ił'a col'sina'
ti'najtse'molhuo' małque ÆanDios.

²⁰Ja'ni tołsnet'łyi lontafpolhuo' ma
mołtełcoyi cołtuca' lołjunac', ¿te
ÆanDios tixinnilhuo' xonca ac'a
loł'ejma'? A'i. Monł'eyi al c'a, ja'ni
tołsnet'łyi miteł'milhuo', ñinca
ÆanDios tixim'molhuo' xonca ac'a
loł'ejma', ti'najtse'molhuo'.

²¹ÆanDios ijoc'ipolhuo' tołtełco'e
tołta'a. Ma tołta'a litełcopa
Cristo lepi'impa lałjunac'. Tołta'a
ałmuc'iponga' te ts'i'ic' al c'a ał'e'me.
Alihuejle Cristo. ²²Cristo aiqui'aic'
quixcay. Aiquinesqui lafelłaiqueya
cataiqui'. ²³Limilojpá cataiqui'
aimimiconala' tołta'a. Mitełma,
aimitalai'e. Epi'ipa quimane
ÆanDios, iłque copa'a cal Juez
No'epa al hijca.

²⁴Jiłpe lancruz lilanc'ecompa
a'ec, itaic' lałjunac'. Ma quituca'
licuerpo ixingufcopa liteł'mimpa.
Tołta'a lunłu'eponga' lał'epa lixcay,
iłe lixcay lijoupa lacani'eponga'.
ÆanDios lapi'iponga' al c'a
lałpicuejma', tołta'a tipa'a al ts'e
lałpitine. Li'ipa, imanc' extafpolhuo'
cajunac'. Lixcał'empa Cristo, iłque
itełcopa lołjunac'. Tołta'a ÆanDios
ixał'menapolhuo'. ²⁵Li'ipa, imanc'
ti'onłcospolhuo' to lam mot'ł, iłne
tiyelocoyi ni cua petsi loxpicepa.

Itsiya a'i tołta'a loł'ejma'. Joupa
ołpailinamma, olimetsaicopá
lałPoujna. Iłque ti'elhuo' cuenna,
aimejac'yacolhuo'.

3 Iya' aimipolhuo': Ja'ni
unc'imozó tolilhuejco'sola'
lołpoujnalá. Itsiya cu'ilhuo'
unc'acał'no', ma' anuli tolilhuejco'e
loł'pe'aillí. Tołta'a, tama iñiya
aimihuejcoyi Lataiqui' ti'i'ma
tolulij'mola'. Aimołsc'ai'iyacola',
ma le'a loł'ejma' tolulijco'mola'.
²Tixim'molhuo' joupa olanajpołtsi
lixcay. Tixim'molhuo' tolilhuecoyi
iłne loł'pe'aillí.

³⁻⁴Imanc' unc'acał'no',
aimolatej'mołtsi,
aimołsuełmot'łe'me te ts'i'ic'
lołhuałfi'mołtsi tołjuac o te
cołpo'noyacu lołjune' a'oro o
te cołpo'noyacu xonca al c'a
cołpijahuá'. Jahuay iłe loximpa lan
xanuc' ti'hua tijou'ma, aimicołya.
Imanc' tipa'a loł'adorno petsi
aiqui'huáqui ni aimijouya, iłe al
ts'e lołpitine. Ma moluyalaicoyi
amanxu a'i coyac'la, tołmujyi al
c'a lołpicuejma'. ⁵Tołta'a lił'adorno
lam paxi cacalał'no' no'huaiyijmpá
ÆanDios nimajmpá luyaipa quitine,
iłne tihuejcoyi lił'pe'aillí. ⁶Tołta'a
li'ejma' Sara. Iłque ihuejco'ma
Abraham, timi: "Maipoujna". Imanc'
jouc'a i'ipolhuo' to inaxque' Sara.
Iłque oł'máma' ja'ni tonł'eyi al c'a,
ja'ni aimołsinyi caxpaiqui'.

⁷Imanc' unc'ape'aillí,
aimolimenc'eco'me, iłne lołpenoye
ahuata liłpufxi. Toł'nujuaitsola'
tołta'a, tołmajm'me al c'a. Joupa
aimipolhuo': Ni' anuli molatets'i'me.
Jouc'a lołpenoye, aimolatets'i'mola'.
Tolimetsaicola', iłne ma' anuli

imanc' tipa'a al ts'e lołpitine.
 ŁanDios ma' anuli tepi'itolhuo'
 lołhuexi. Ja'ni toł'nujuaitsila' tołta'a
 aimi'iya mipa'neyacolhuo', ti'i'ma
 tołpalaic'o'me ŁanDios.

⁸Jahuay imanc' camilhuo':
 Toł'etsotłsi anuli lołpicuejma'.
 Ja'ni lołpimaye titełcoyi, imanc'
 jouc'a tołsintsołtsi to tołtełcoyi.
 Toł'etsola' capic'a jahuay
 lapimaye, tołpalaic'otsołtsi
 al c'a, aimoł'e'mołtsi acueca'
 lołpicuejma'. ⁹Ja'ni a'ijc'a
 li'empolhuo', aimoł'e'cona'mola'
 jouc'a. Ja'ni timilhuo' cataiqui',
 aimoł'miconamola' tołta'a,
 xonca tołmi'mola': "ŁanDios
 tipaxnetsolhuo'". Imanc' joupá
 ołsina' ŁanDios ijoc'icopolhuo'
 tipaxnetsolhuo'. Tołta'a ołhuexi
 lapi'iyacolhuo'. Tołiya camilhuo'
 tołmi'mola': "Tipaxnetsolhuo'
 ŁanDios". ¹⁰Al Paxi Liniñgingiya
 tuya'e':

Imanc' ja'ni tetenłcocotsolhuo'
 lapajnya, ja'ni tolyualaicołe
 al c'a,
 camilhuo': Tołcuxete lołpał,
 aimołpalai'me quixcay.
 Jiłpe lołco aimipahuo
 lafelłaiqueya cataiqui'.

¹¹Aimoł'e'cona'me quixcay, tonłełe
 al c'a.

Tolahuete te co'iya mołpac'eyacu
 loyac', tijoułta' tołpo'note
 lołpicuejma' tolıhuejle tołta'a.

¹²ŁałPoujna tehuelongila' pe
 no'epá al hijca, tiquimf'ela'
 mixa'hueyi.

Pe no'epá quixcay, jouc'a
 tixinnila', tixtuc'ola'.

¹³Ja'ni tixoqui cunlata monł'eyi
 al c'a, łnaitsi no'eyacolhuo'

quixcay? Aimi'iya. ¹⁴Ja'ni
 tołtełcoyi tama ałijca lonł'epa,
 linca tolyualaicoyi al c'a. ŁanDios
 tipaxnelhuo'. Aimołsuełmot'le'me.
 Iłne noteł'mipolhuo' aimi'iya
 mixpaic'eyacolhuo'. ¹⁵Toł'nujuaisle
 Cristo jiłpe lołpicuejma'. Iłque
 ołPoujna. Tołhanc'e'e'mołtsi
 lołpicuejma'. Tołta'a tołtalai'e'me
 naicuis'eyacolhuo'. Tołtalai'e'me
 nomiyacolhuo': "¿Te
 capi'inyacolhuo'?" Aimolixtulecu.
 Aimolatets'i'me naicuis'eyacolhuo'.
¹⁶Jiłpe lołpicuejma' joupá ołsina' te
 ts'i'ic' latenłcocopa ŁanDios. Ti'ila'
 ma tołta'a lonł'ejma'. Linca timana'
 pe nonescopá colihuequi Cristo.
 Tinescoyi a'ijc'a. Iya' camilhuo':
 Ma mołhuaiyijnyi Cristo ti'hua
 tolıhuejcołe. Tołta'a tixim'me
 calaic'ata iłne linfel'miyale.

¹⁷Aimołnes'me: "Ał'ełe al c'a,
 ał'ełe a'ijc'a, ma' anuli ałtełco'me".
 Cacua: Xonca al c'a luyalaico'me
 ja'ni ał'eyi al c'a, tama ałtełcoyi,
 ja'ni tołta'a tixpic'e ŁanDios.

¹⁸Tołta'a litełcopa Cristo. Iłque
 ailopa'a quijunac'. Ma lałjunac'
 itaif'pa. Iłque cal Eijca Xans. Illanc'
 a'ij hijca lał'epa. Iłque i'najtsepa
 lałjunac'. Tołta'a ałiłoc'hua'i'iponga'
 ŁanDios. Jiłpe lancruz ima'ayompa,
 ŁanDios epi'iconapa lipitine.

¹⁹Ipo'no'ma licuerpo jiłpe al pu'hua.
 Itsehuo'ma pe lomana' nomanapola',
 iłne itats'ila'. Jiłpe uya'atsi Lataiqui'.

²⁰U'i'mola' iłne pe aimihuejcoyi
 ŁanDios. Ma milanc'e Noé al
 arca ŁanDios tixnet'lqui lił'ejma'
 iłne lincuejlocale. Aiquiteł'mila'.
 Lijou'ma, ma le'a lam paico
 lan xanuc' nitsulfołaipá al arca
 aicunxałac'ila'. Iłne lam paico

unlu'e'mola' laja', jilpe texpef'que
 al barco. ²¹Tohta'a ÆanDios
 ti'onhicojma lalapo'imponga' laja'.
 Oluyalaico'me jilpe laja' jouc'a
 olunhulpá imanc' no'huaiyijmpá
 Jesucristo, ilque himaf'i'ina
 ÆanDios, ipa'anapa pe lomana'
 nomanapola'. Jilpe malapo'ininga'
 a'i ma le'a quepaqueya laŕcuero.
 Aŕjoc'iyi ÆanDios latufc'e'etsonga'
 laŕpicuejma', ti'ila' caŕsina'
 joupa liŕonc'e'eponga' laŕjunac'.
²²Jesucristo, maŕque al'huaiyijnyi,
 joupa if'ajnapa lema'a, ticutsu al
 c'a camane ÆanDios. Jilpe lalaluc'
 quema'a, tama acueca' ti'hua
 liŕmane, acueca' micuxeyi, jahuay
 iŕniya nomana' pu'hua tihuejcoyi
 Cristo.

4 Cristo mipa'a fa'a li'a
 ŕamats' itelco'ma. Imanc'
 jouc'a toŕpo'noŕe loŕpicuejma',
 ma moŕmana' fa'a li'a ŕamats'
 toŕtelco'me. Toŕpic'eŕe toŕta'a.
 Tijouŕa' aimi'iya moŕpai'yacu
 loŕpicuejma'. Linca, ticuicomma
 aŕtelcoŕe, toŕta'a tete'om'me
 nulemma laŕepa a'ijc'a. ²Ja'ni
 toŕpo'no'me toŕta'a loŕpicuejma', ma
 moŕmana' fa'a li'a ŕamats' aimi'iya
 molihuejyacu lojanajpa locuenaye
 xanuc'. Ma coŕmaf'i' tolihuej'me
 ÆanDios loxpicepa.

³Iya' cacua: Joupa ixhuaita
 lonŕepa a'ijc'a. Axpe' camats'
 tonŕeyi ma latenŕcocopola' loŕf'as
 xanuc', ilne pe aimimetsaicoyi
 ÆanDios. Iŕniya litiné tonŕeyi al
 xujc'a, tolanant'liyi lixcay loŕjanajpa,
 timeyoquillhuo', tonŕeyi cal juicoŕ pe
 jauaiconapa a'ijc'a, tonlafot'leyoŕtsi
 loŕf'as xanuc', toŕsnayi, jouc'a
 tonlaxc'onhingoŕaiyila' landiosla'.

Xonca acueca' quixcay ilē
 lonŕepa. ⁴Itsiya loŕf'as xanuc'
 pe aimimetsaicoyi ÆanDios,
 aiquilcueca te co'ipolhuo'.
 Tixinnilhuo' ituca' loŕejma'. Iŕniya
 ti'hua tixis'mecoyoŕtsi ma mi'eyi
 acueca' nixpiya. Imanc' a'i. Toŕiya
 tinescolhuo' a'ijc'a lonŕepa. ⁵Iŕne
 titalai'eta cal Cuecaj Juez. Iŕque
 joupa ixpic'epa lo'eya. Petsi no'epá
 a'ijc'a, ja'ni ts'ila'f'i', ja'ni joupa
 imanapola', ma' anuli titeŕmi'mola'.
⁶Toŕiya u'impola' nomanapola'
 Lataiqui' loya'apa ilē al c'a lixpicepa
 ÆanDios. Tepenufle al ts'e quilpitine,
 ilē locuya ÆanDios, tama joupa
 i'ina'polá to mi'ila' lan xanuc'
 ts'ila'ic' cajunac', imanapola'.

⁷Joupa icuaico'me lijoucola'
 quitiné. Jahuay tijou'ma,
 aimicoŕya. Toŕiya toŕsuicoŕe
 loŕpicuejma', toŕcuxe'moŕtsi al
 c'a, ti'hua toŕjoc'i'me ÆanDios.

⁸Aimolimenc'eco'me, ti'hua
 tonŕe'cona'moŕtsi capic'a. Ilē
 xonca al c'a capicuejma'. Petsi
 lapimaye ti'eyoŕtsi capic'a,
 tama jilpe timenaquila'
 acueca', aiminescoyacoŕtsi,
 aimi'njuaiscoyacu li'epa liŕpimaye,
 tama a'ijc'a. Timenc'e'eco'moŕtsi.

⁹Tolapenuftŕsola' loŕpimaye
 loŕajut'hi. Toŕtes'mitsola'.
 Aimoŕsim'me acuanuc' lolapi'ipola'.

¹⁰Jahuay imanc', anuli anuli,
 ituca' ituca', ÆanDios epi'ipolhuo'
 loŕpicuejma' o loŕmane.
 Epi'icopolhuo' toŕtoc'itsoŕtsi. Itsiya
 toŕsuicoŕe al c'a lepi'ipolhuo'
 ÆanDios, toŕtoc'itsoŕtsi. ¹¹Ja'ni
 epi'ipo' loŕpicuejma' toya'aŕa' o
 tomuc'iyaleŕa', ilē loŕmuya'aya
 ti'ila' mane litaiqui' ÆanDios, toŕta'a

topalaila'. Ja'ni tipa'a lopenic' totoc'itsola' lapimaye, toxahue'ela' ÆanDios titoc'itsola' ima', totoc'itsola' al c'a. Jahuay lon'epa ton'ete al c'a. Ja'ni to'ta'a tolihuejyi Jesucristo tixinim'me acueca' ÆanDios.

Ma' i'que anDios. I'que xonca ti'hua limane. To'ta'a timetsaico'le lan xanuc'. Ti'hua timetsaiconame aimijouya. Ma to'ta'a ti'ila'. Amén.

¹²Maicunc'aipimaye, ma moluyalaicoyi lahuaiacompolhuo', mo'singufcoyi umla late'coya, aimo'sue'tmot'le'me, aimo'nes'me: "¿Te ca'lico'ponga' to'ta'a?" To'tcuc'e'ete i'le lo'ipolhuo'. ¹³Xonca tixojla' cunlata. Ma mo'te'coyi to luyalaicoyi to luyaicopa Cristo, to lite'copa i'que. To'ta'a tixoj'ma cunlata juaiconapa ji'pe litine ticuaiyunni Cristo, timuj'moxi ma' anDios.

¹⁴Imanc' ma molihuejyi Cristo, ja'ni timinnilhuo' cataiqui', linca to luyalaicoyi al c'a. ÆanDios tipaxnelhuo'. Li'Espíritu titoc'ilhuo', xonca timuc'ilhuo' naitsi i'que Cristo. ¹⁵Linca petsi tima'ahualeyí o tinantseyi, o ti'eyi lixcay, o titsufiyot'si lo'epa locuenaye lan xanuc', i'ne jouc'a tite'coyi, tite'l'minnila'. Imanc' a'i to'ta'a mite'l'minyacolhuo'. ¹⁶Ja'ni tite'l'milhuo' ma molihuejyi Cristo, aimo'sim'me calaic'ata. Xonca to'lmuj'mo'tsi alinca olihuequi Cristo. To'ta'a to'lmuj'me acueca' ÆanDios.

¹⁷Camilhuo': To'lmujle acueca' ÆanDios. Joupa icuai'ma litine ÆanDios tipango'ma tite'l'mi'mola' lixanuc'. Ja'ni tipango'ma pe la'mana', éte co'iyacola' petsi

aimihuejcoyi Lataiqui' loya'apa i'le al c'a lixpice'epa ÆanDios? ¹⁸Ja'ni afule malun'ul'me illanc', tama alijca la'epa, éte co'iyacola' petsi aimihuejcoyi locuxepa ÆanDios, i'ne tetets'iyi? ¿Petsi comanc'eyacu i'niya? ¹⁹Toliya camilhuo': Imanc' mon'eyi lo'xpice'epa ÆanDios, ja'ni to'te'coyi, to'l'huaiyijnle ÆanDios. I'que ti'e'molhuo' cuenna lo'pitine. I'que a'han'ce'ponga', aimalatets'iyaconga'. Ma ti'hua ton'le'me al c'a.

5 ¹⁻²To'ta'a laifsc'ai'ipolhuo' jouc'a imanc' litsilojpolhuo' xanuc' no'tspijpá lataiqui'. Iya' jouc'a nitojpa xans. Mite'l'ma Cristo capa'a, aiximpa. Ticuaisi litine timuj'moxi ma' anDios, iya' jouc'a capajm'ma, limetsaico'ma.

Camilhuo' imanc' litsilojpolhuo' xanuc': Ton'etsola' cuenna lo'pimaye nomana' ji'pe. I'ne ixanuc' ÆanDios. To hi'poujna mot'í ti'ela' cuenna limot'í, to'ta'a ton'le'mola' cuenna lapimaye. Tixoj'ma cunlata ton'le'me i'le lo'penic'. Aimoc'ua'me: "I'ne aipenic', tico'hua'la' ca'e'ma". Ni mo'c'ua'me: "To'ta'a culij'ma caitomi'". Ma to'po'no'le lo'picuejma' to'toc'itsola' lo'pimaye. ³Imanc' epi'impolhuo' lo'pimaye ton'etsola' cuenna, a'i mo'c'uxenai'mola'. To'lmuc'i'mola' jahuay lapimaye al c'a lon'ejma'. To'ta'a i'ne jouc'a tihuej'me al c'a. ⁴Ticuaisi litine timuj'moxi cal Cueva' ca'Poujna mot'í, i'que timetsaiconnolhuo' ac'a lon'epa lo'penic'. Tepi'innolhuo' lolulijyacu. To'lmajnta anuli Cristo aimijouya.

⁵Imanc' cunc'amijcanó, jouc'a tipa'a lon'eyacu al c'a.

Tolihuejcsotsola' litsilojpolá' xanuc' noxpijpá lataiqui'. Linca jahuay imanc' unc'apimaye. Ti'onłcotsolhuo' to lam mozó, tołtoc'itsołtsi.

Petsi no'nof'epołtsi, ŁanDios tipa'nela'.

Lam manxu, iłne no'oc'epołtsi, ŁanDios titoc'i'mola'.

⁶Itsiya ja'ni tołsingufyi acumta limane ŁanDios, xonca to'oc'e'mołtsi. Ticuaiti litine loxpicepa ŁanDios, ma' iłque ti'nof'e'molhuo'. ⁷Ja'ni tołsingufyi ipime lapajnya, ja'ni tocomma to acueca' ołtaic' łolıtay, tołpo'nołe lixaye łatPoujna. Iłque aimimenc'ecoyacolhuo'. Ti'hua ti'nujuaitsilhuo'.

⁸Tołspice'e al c'a lołpicuejma'. Tołcuxe'mołtsi al c'a. Tołpo'nołe cuenna. Ti'hualejma naixtuc'opolhuo', iłque łonta'a Satanás. Ti'onłcospa to calxmu. Tija'e' tumle'e. Tehuay naiti łoma'aya, tite'ma nulemma.

⁹Tołpa'nełe iłque Satanás. Ma mi'hua molihuejyi Lataiqui', iłe loya'apa lixpicepa ŁanDios, łonta'a aimi'ya mimenac'iyacolhuo'. Toł'nujuaisle lo'ipola' lołpimaye, iłniya jouc'a nomana' fa'a li'a łamats'. Iłne tuyalaicoyi nuli to imanc'. Ma' anuli tołtełcoyi ma mixhuaispa lołtełcopa. ¹⁰ŁanDios itine itine ałtoc'inga', ałpaxnenga'. Imanc' petsi noł'huaiyijmpá Jesucristo, ŁanDios

joupa ijoc'icopolhuo' tołcuaita pe lopa'a. Ate'a tołtełco'me, tama tocomma to ahuata łitiné, tijoula' tilaitsufcotolhuo', timetsaicotolhuo' nulemma imanc' ixanuc'. Tołmajnta aimijouya.

Małque ŁanDios tilanc'e'e'molhuo' lołpicuejma', ti'ila' ma le'a al c'a. Tepi'i'molhuo' cołpicuejma' tolihuejle, aimolanaj'mołtsi, tepi'i'molhuo' xonca cołpujfxi, tifayi'molhuo'.

¹¹Ma ŁanDios xonca icueya limane, tołta'a timetsaicom'me. Ti'hua timetsaicom'me aimijouya. Ma tołta'a ti'ila'. Amén.

¹²Jifa'a tipa'a łatpima Silvano, tiniłi iłta'a cołje'e. Cumme'ma ti'huata' titai'ma cołje'e, ticuai'etolhuo'. Iłque caxina to cal c'a capima. Ca'huaiyinge.

Iłta'a cołje'e a'i quitoqui, oque' afane' cataiqui' le'a. Jifa'a aixc'ai'ipolhuo', nu'ipolhuo' te ts'i'ic' lałtoc'iponga', lałpaxneponga' ŁanDios. Aimolanaj'mołtsi.

¹³Łatpima caca'no' nopa'a liłya' Babilonia, tinonilhuo'. Iłque jouc'a imanc' i'huif'epolhuo' ŁanDios. Ma' anuli tinonilhuo' łai'hua Marcos.

¹⁴Tołnontsołtsi, tołtuc'o'mołtsi lołpeque. Tołta'a tołmuc'i'mołtsi ton'eyołtsi capic'a.

Tipac'e'entsolhuo' lołpicuejma' jahuay imanc' petsi joupa enepufpolhuo' Cristo.